

ایمنی و سلامت شغلی در بیمارستان

www.ketab.ir

بیمارستان

مهندس مهدی بهزادی
ظاهره زبردست

سرشناسه	:	بهرزادی، مهدی، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	:	ایمنی و سلامت شغلی در بیمارستان / نویسنده مهدی بهرزادی.
مشخصات نشر	:	شیراز: تخت جمشید، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۱۹۰ ص.: مصور.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۲۸۳-۱۹۶-۵
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه.
شناسه	:	زبردست، ظاهره
موضوع	:	پزشکی -- کارکنان -- بهداشت
موضوع	:	Medical personnel -- Health and hygiene
موضوع	:	بیمارستان ها -- پیش بینی های ایمنی
موضوع	:	Hospitals -- Safety measures
موضوع	:	بهداشت صنعتی
موضوع	:	Industrial hygiene
رده بندی کنگره	:	RC۹۶۵/۲۴
رده بندی دیویی	:	۶۱۰/۶۹
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۲۷۰ د۹

ایمنی و سلامت شغلی در بیمارستان

مهندس مهدی بهرزادی، ظاهره زبردست

ناشر: تخت جمشید ■ نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵

صفحه آرا: مریم رعیتی ■ طراح جلد: مهسا علی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۸۳-۱۹۶-۵ ■ شمارگان: ۵۰۰ جلد

چاپ و صحافی: پیشگام

قیمت: ۸۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای نویسنده محفوظ است.

مرکز نشر: شیراز، خیابان پروزی، انتشارات تخت جمشید، تلفن: ۰۷۱-۳۲۲۴۵۴۰۱

مرکز پخش: انتشارات قشایی، تلفن: ۰۷۱-۳۲۲۲۶۲۷۰

Web Site: www.parsnashr.ir

E-mail: nashershiraz@yahoo.com

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۱	فصل ۱-۱: کارات
۱۱	واحد بهداشت حرفه‌ای در بیمارستان
۱۵	مخاطرات شغلی کارکنان بیمارستان
۱۵	تقسیم بندی مخاطرات و عوامل زیان آور موجود در بیمارستان
۱۷	فصل ۲-۱: مخاطرات داخلی کارکنان بخش‌های بستری (پرستاران و پزشکان)
۱۷	مخاطرات بخش‌های بستری برای کارکنان
۱۷	عوامل بیولوژیک
۱۸	عوامل شیمیایی
۱۸	عوامل فیزیکی
۱۹	عوامل ارگونومی
۲۰	عوامل روانی
۲۳	فصل ۳-۱: مخاطرات شغلی کارکنان اتاق عمل
۲۴	مخاطرات شغلی برای پرسنل اتاق عمل
۲۴	مخاطرات شغلی کادر اتاق عمل‌ها را می‌توان به چند دسته تقسیم نمود که عبارتند از:
۲۸	عوامل شیمیایی
۲۸	عوامل فیزیکی
۲۸	عوامل ارگونومی و روانی

عوامل و مخاطرات مرتبط به ایمنی	۲۹
فصل ۴- مخاطرات شغلی کارکنان تاسیسات و مهندسی	۳۱
مخاطرات شغلی در کارکنان تاسیسات	۳۱
خطرات مواد شیمیایی برای کارکنان تاسیسات	۳۱
عوامل فیزیکی	۳۳
عوامل ارگونومی و روانی	۳۴
فصل ۵- مخاطرات شغلی کارکنان خدمات	۳۹
خطرات مربوط به عوامل شیمیایی	۳۹
خطرات مربوط به عوامل عفونی	۴۴
عوامل و مخاطرات مرتبط به ایمنی	۴۴
عوامل ارگونومی و روانی	۴۵
فصل ۶- مخاطرات شغلی کارکنان آشپزخانه	۴۷
مخاطرات موجود برای پرسنل آشپزخانه	۴۷
مخاطرات ارگونومیکی	۴۷
مخاطرات ایمنی	۵۳
مخاطرات شیمیایی	۵۶
مخاطرات فیزیکی موجود در آشپزخانه	۵۷
مخاطرات بیولوژیک	۵۷
فصل ۷- مخاطرات شغلی کارکنان تصویربرداری پزشکی	۵۹
خطراتی که کارکنان پرتو کار را تهدید می‌کند عبارتند از:	۵۹
مقدمه	۵۹
عوامل بیولوژیک	۶۰
عوامل شیمیایی	۶۰

۶۰	عوامل فیزیکی
۶۵	عوامل ارگونومی
۶۶	عوامل روانی
۶۷	فصل: مخاطرات شغلی کارکنان بخش اداری
۶۷	خطراتی که برای کارکنان اداری وجود دارد:
۶۷	مقدمه
۶۷	مخاطرات فیزیکی
۶۸	مخاطرات بیولوژیک
۶۸	مخاطرات ارگونومیک
۶۸	مخاطرات سایکولوژیک (روانی)
۶۹	فصل ۹: مخاطرات شغلی کارکنان رختشورخانه
۶۹	مخاطرات شغلی و ایمنی در رختشورخانه
۶۹	مقدمه
۷۰	عوامل بیولوژیک
۷۰	عوامل و مخاطرات مرتبط به ایمنی
۷۱	مواد شیمیایی
۷۲	عوامل فیزیکی
۷۲	عوامل ارگونومی
۷۵	فصل ۱۰: مخاطرات شغلی کارکنان آزمایشگاه
۷۵	خطرات موجود در آزمایشگاه بیمارستان‌ها
۷۵	عوامل بیولوژیک
۷۶	عوامل شیمیایی
۷۶	عوامل فیزیکی
۷۷	عوامل ارگونومی

۷۷	عوامل روانی
۷۷	عوامل و مخاطرات مرتبط به ایمنی
۷۹	مدیریت پسماند در آزمایشگاه
۸۳	فصل ۱۱: مخاطرات شغلی کارکنان بخش اورژانس
۸۳	مخاطرات شغلی و ایمنی و بهداشت حرفه‌ای کارکنان اورژانس
۸۳	مقدمه
۸۴	عوامل بیولوژیک
۸۴	عوامل شیمیایی
۸۴	عوامل ارگونومی
۸۵	عوامل روانی
۸۵	عوامل و مخاطرات مرتبط به ایمنی
۸۷	فصل ۱۲: مخاطرات شغلی کارکنان ICU
۸۷	عوامل زیان‌آور موجود در بخش ICU
۸۷	عوامل زیان‌آور بیولوژیک
۸۸	عوامل شیمیایی
۸۸	عوامل فیزیکی
۸۹	عوامل ارگونومی
۸۹	عوامل روانی
۸۹	عوامل و مخاطرات مرتبط به ایمنی
۹۳	فصل ۱۳: مخاطرات شغلی کارکنان CCU
۹۴	عوامل زیان‌آور در بخش CCU
۹۴	عوامل بیولوژیک
۹۵	عوامل شیمیایی
۹۶	عوامل فیزیکی

۹۷	عوامل ارگونومی
۹۷	عوامل زیان آور روانی در بخش CCU
۹۷	عوامل و مخاطرات مرتبط به ایمنی
۹۹	فصل ۱۴- مخاطرات شغلی کارکنان NICU
۹۹	مقدمه
۱۰۰	عوامل بیولوژیک
۱۰۰	عوامل شیمیایی
۱۰۰	عوامل فیزیکی
۱۰۱	عوامل ازگرمی و روانی
۱۰۲	عوامل و مخاطرات مرتبط به ایمنی
۱۰۳	فصل ۱۵- مخاطرات شغلی کارکنان CSR (اتاق استریل مرکزی)
۱۰۳	مقدمه
۱۰۴	مخاطرات شغلی کارکنان CSR (اتاق استریل مرکزی)
۱۰۴	مخاطرات مواد شیمیایی
۱۰۶	عوامل فیزیکی
۱۰۷	مخاطرات ارگونومیک و روانی
۱۰۷	عوامل و مخاطرات مرتبط به ایمنی
۱۰۹	فصل ۱۶- مخاطرات شغلی کارکنان دیالیز
۱۰۹	مقدمه
۱۱۰	مخاطراتی که کارکنان بخش دیالیز در معرض آن هستند
۱۱۳	فصل ۱۷- مخاطرات شغلی کارکنان اعصاب و روان
۱۱۳	خطرات شغلی بخش اعصاب و روان برای کارکنان
۱۱۳	خطرات بیولوژیک

عوامل شیمیایی.....	۱۱۴
عوامل فیزیکی.....	۱۱۴
خطرات روانی.....	۱۱۴
فصل ۱۸: مخاطرات عوامل مختلف برای کارکنان.....	۱۱۷
مخاطرات عوامل بیولوژیک تهدید کننده‌ی سلامت کارکنان.....	۱۱۷
عفونت‌های بیمارستانی.....	۱۱۷
ایمن‌سازی کارکنان شاغل بیمارستانی.....	۱۲۱
راه‌های پیشگیری از عوامل عفونت.....	۱۲۱
خطرات مواد شیمیایی برای.....	۱۲۷
مخاطرات عوامل فیزیکی.....	۱۳۷
سر و صدا.....	۱۴۵
تهویه مطبوع در بیمارستان.....	۱۴۷
استرس گرمایی.....	۱۵۰
مخاطرات عوامل ارگونومی.....	۱۵۴
نوبت کاری.....	۱۵۶
مشکلات کار با کامپیوتر.....	۱۵۸
مخاطرات عوامل روانی.....	۱۶۴
مخاطرات عوامل مرتبط به ایمنی.....	۱۷۱
منابع.....	۱۸۹

مقدمه

پیشرفت برنامه‌های بهداشت و ایمنی شغلی برای کارکنان بیمارستان

تا این اواخر، امور بهداشت و ایمنی بیمارستان‌ها بیشتر برای بیماران گسترش می‌یافتند نه کارکنان. به عنوان معمول مدیران و کارکنان بیمارستان، بیمارستان‌ها و مراکز بهداشتی را ایمن‌تر از سایر محیط‌ها، کارکنان را نظیر داشتند و اساساً بیماری‌های عفونی و آسیب‌های فیزیکی را به عنوان خطر در محیط بیمارستان قبول نداشتند. بنابراین مدیران بر درمان بیمار تأکید کرده و اعتبارات کمی به ایمنی کارکنان بیمارستان می‌دادند.

عوامل زیر بر عدم اهمیت به سلامت کارکنان کمک کرده‌اند:

- به کارکنان بیمارستان به عنوان افراد مجرب و با آشنایی که قادر به حفظ سلامتی خود بدون کمک هستند، نگاه شده است.
- دسترسی به پزشکان بیمارستان برای مشاوره‌های غیررسمی کاربرد واحدهای بهداشت کار را کم می‌کند.
- بیمارستان‌ها در جهت درمان بیماری به جای حفظ بهداشت مداخلت می‌شوند.

تلاش اولیه برای محافظت از کارکنان

اگرچه بیماری‌های عفونی را مانند اکثر مخاطرات بیمارستانی به عنوان اولین خطرات برای بیماران به جای کارکنان می‌شناختند، ولی کارکنان نیز از تلاش‌های اولیه برای محافظت بیماران بر علیه عفونت‌های بیمارستانی بهره مند شدند. برای مثال فلورانس نایتینگل معیارهای اساسی رعایت اصول بهداشتی از قبیل باز کردن پنجره برای تهویه هوا را مرسوم کرد و سملوایز جراح اتریشی شستشوی مرتب دست‌ها را در بیش از یک قرن پیش ابداع کرد. مخاطرات جدید با

ورود به سال ۱۹۰۰ شروع شد. هنگامی که پزشکان در حال آزمایش با اشعه X در معرض تشعشع این پرتو قرار گرفتند و همچنین پرسنل اتاق عمل در معرض گازهای بیهوشی قرار گرفتند در این هنگام این مخاطرات توجه مسئولین را به خطرات زیادی که کارکنان بیمارستان با آنها روبرویند معطوف نمود و تلاش‌ها برای کنترل خطرات جهت کارکنان بیمارستان شروع گردید.

توسعه برنامه‌های بهداشت کارکنان

انجمن پزشکی آمریکا (AMA) و مجمع بیمارستان‌های آمریکا (AHA) بیانیه مشترکی در حمایت از برنامه‌های بهداشت کارکنان بیمارستان‌ها در سال ۱۹۵۸ صادر کردند. در این بیانیه مقرر گردید که بیمارستان‌ها با بانی به همه کارکنان با رعایت آموزش بهداشت، پیشگیری دارویی و ایمنی کار خدمت کنند.

ارزیابی بیمارستانی NIOSH

NIOSH اولین ارزیابی فراگیر برنامه‌ها و خدمات بهداشتی کارکنان بیمارستان را در سال ۱۹۷۲ به عهده گرفت. اگرچه ۸۳٪ بیمارستان‌های مورد بررسی یک آشنایی حداقلی در زمینه بهداشت و ایمنی شغلی داشتند ولی فقط حدود نیمی از بیمارستان‌ها یک برنامه آموزش بهداشت و ایمنی منظم داشتند. تنها ۸٪ بیمارستان‌های پاسخگو در ارزیابی NIOSH سال ۱۹۷۲ (NIOSH 1974 - 1976) به همه ۹ معیار NIOSH برای برنامه‌های جامع بهداشت و ایمنی بیمارستان پاسخ دادند. از زمان ارزیابی NIOSH تعداد و میزان برنامه‌های بهداشت کارکنان در بیمارستان‌ها و مراکز بهداشتی به سرعت زیاد شدند بطوریکه کارهای مربوط به ایمنی و بهداشت شغلی به متخصصان آموزش دیده در این زمینه واگذار گردید.

بنابراین با توجه به موارد بیان شده و اهمیت موضوع، ما در این کتاب برآنیم تا به بررسی، شناسایی و بیان نکات ایمنی و بهداشت موجود در بخش‌های مختلف بیمارستان بپردازیم.